

Dosarul nr. 2ra-1730/19

Prima instanță: Judecătoria Strășeni sediul central (jud. D. Cristian)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, V. Buhnaci)

DECIZIE

2 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Ghenadie Panfil, reprezentat de avocatul Mihail Gavriiliță

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ghenadie Panfil împotriva Svetlanei Mîinea cu privire la stabilirea domiciliului copiilor și încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori

împotriva deciziei din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Svetlana Mîinea, reprezentată de avocatul Alexandru Iachimciuc, casată hotărârea din 5 decembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni sediul central și emisă o nouă hotărâre

constată:

La 1 septembrie 2017, Ghenadie Panfil a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Mîinea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Strășeni cu privire la stabilirea domiciliului copiilor și încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori.

În motivarea acțiunii a indicat că s-a aflat în căsătorie cu pârâta Svetlana Mîinea, care a fost desfăcută la data de 8 mai 2015.

Din căsătorie au trei copii minori, XXXXX născut la XXXXX, XXXXX născut la XXXXX și XXXXX născut la XXXXX, domiciliul cărora prin hotărârea din 25 iunie 2016 a Judecătoriei Strășeni, a fost stabilit cu mama, Svetlana Mîinea.

A susținut că de fapt copiii XXXXX și XXXXX din data de 8 mai 2015 se află cu traiul la el, iar XXXXX se află periodic în XXXXX.

A mai indicat că feciorii XXXXX și XXXXX frecventează școala din XXXXX și refuză să locuiască cu mama lor.

La nenumăratele încercări ale sale și ale copiilor să se vadă cu XXXXX și să participe la educația acestuia, sunt respinși de către pârâta.

A mai indicat că pârâta nu are un loc de muncă, permanent lipsește de la domiciliu, concubinează cu alți bărbați, lăsându-l pe fiul XXXXX în seama altor persoane străine și în nici într-un mod nu participă la educația și întreținerea copiilor. Pe când el, are loc permanent de trai și de lucru, are venituri stabile, este caracterizat pozitiv, întreține atât material, cât și moral copiii săi, se preocupă de educația, soarta și instruirea lor.

A considerat oportun legiferarea situației de fapt și aprecierea locului de trai a tuturor copiilor cu dânsul, tatăl copiilor, în XXXXX.

Totodată, deoarece pârâta nu dispune de venituri constante, consideră că este necesar ca pensia de întreținere a copiilor să fie încasată în sumă bănească fixă.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 51-53, 58, 60-64, 74-76 Codul familiei, art. 166, 167 CPC.

A solicitat transmiterea copiilor minori, XXXXX născut la XXXXX, XXXXX născut la XXXXX și XXXXX născut la XXXXX, cu traiul la tatăl lor, Ghenadie Panfil în XXXXX, încasarea de la Svetlana Mînea în beneficiul său pensie pentru întreținerea copiilor minori în sumă fixă de a câte 1000 lei lunar, începând cu data depunerii cererii și până la atingerea majoratului de către copii.

Prin hotărârea din 5 decembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni sediul central, a fost admisă parțial acțiunea, fiind modificat domiciliul copiilor minori XXXXX născut la XXXXX, XXXXX născut la XXXXX, stabilit prin hotărârea din 25 iunie 2016 a Judecătoriei Strășeni, prin stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX născut la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX, cu tatăl acestora Ghenadie Panfil.

S-a menținut domiciliul copilului minor XXXXX născut la XXXXX, stabilit prin hotărârea din 25 iunie 2016 a Judecătoriei Strășeni cu mama acestuia Svetlana Mînea.

A fost modificat quantumul pensiei încasate de la Ghenadie Panfil în beneficiul Svetlanei Panfil (în prezent Mînea) pentru întreținerea copiilor minori XXXXX născut la XXXXX, XXXXX născut la XXXXX și XXXXX născut la 1 mai 2011, prin hotărârea din 25 iunie 2016 a Judecătoriei Strășeni prin micșorarea de la $\frac{1}{2}$ cotă-parte din salariu și alte venituri, lunar, până la $\frac{1}{4}$ cotă-parte din salariu și alte venituri, lunar, pentru copilul minor XXXXX născut la XXXXX, începând cu 1 septembrie 2017 și până la atingerea vârstei majoratului.

A fost încasată de la Svetlana Mînea în beneficiul lui Ghenadie Panfil pensia de întreținere pentru copiii minori XXXXX născut la XXXXX și XXXXX născut la XXXXX, în mărime de $\frac{1}{3}$ cotă-parte din salariu și alte venituri, lunar, începând cu 1 septembrie 2017 și până la atingerea majoratului de către copii.

A fost încasată de la Svetlana Mînea în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 de lei.

În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Svetlana Mîinea, reprezentată de avocatul Alexandru Iachimciuc, casată hotărârea din 5 decembrie 2018 a Judecătoria Strășeni sediul central și emisă o nouă hotărâre prin care a fost încetat procesul în cauza civilă.

La 3 iulie 2019, Ghenadie Panfil, reprezentat de avocatul Mihail Gavrilă a declarat recurs împotriva deciziei din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei nu s-a condus de prevederile normelor de drept material, de procedura civilă și explicațiile Plenului Curții Supreme de Justiție expuse în Hotărârea Plenului CSJ nr. 6 din 11 noiembrie 2013, potrivit căreia în cazul respingerii apelului, instanța de apel urmează să expună în decizie o concluzie cu privire la toate argumentele invocate de apelant, să întemeieze motivele în legătură cu care argumentele apelantului din cererea de apel au fost recunoscute ca neîntemeiate. Instanța de apel nu se va referi la simpla constatare a faptului netemeinicii apelului, deoarece în acest caz decizia apare ca neîntemeiată.

A susținut că instanța de fond a dat o justă apreciere a situației de fapt și de drept, a probelor prezentate de ambele părți, a ținut cont de interesele superioare a tuturor copiilor minori și a adoptat o hotărâre întemeiată și legală.

A precizat că copiii minori XXXXX și XXXXX au abandonat școala la locul de trai din XXXXX, au abandonat-o pe mama și benevol au trecut cu traiul la tatăl lor în XXXXX, unde locuiesc, învață, sunt educați și întreținuți de el.

A relatat că Svetlana Mîinea a părăsit locul de trai din XXXXX, acumulând datorii la serviciile de gaz, energie electrică, impozite și alte plăți și a trecut cu traiul la tatăl ei, în XXXXX, unde în casă cu trei încăperi locuiau trei familii compuse din șapte persoane, ca mai apoi să părăsească și acest loc de trai și să plece într-o direcție necunoscută. Nu a putut fi stabilit locul de trai în prezent a Svetlanei Mîinea și nici condițiile de întreținere și educare a lui XXXXX.

Instanța de fond corect a ținut cont de principiul legal al egalității părinților la educarea și întreținerea copiilor, la dreptul copiilor cu vârsta mai mare de 10 ani să-și aleagă părintele cu care dorește să domicilieze dacă acesta nu-i încalcă drepturile.

Însă Curtea de Apel Chișinău nu a examinat de fapt circumstanțele cauzei, faptul că copiii XXXXX și XXXXX de patru ani se află cu traiul la dânsul, la întreținerea și educația sa și nu doresc să treacă cu traiul la mama sa.

Mai mult, el achită în continuare Svetlanei Mîinea pensia de întreținere a copiilor și în același timp copiii locuiesc cu el, iar intimata nu participă în niciun mod la educația și întreținerea acestora.

A evidențiat că după emiterea hotărârii din 25 iunie 2016 Svetlana Mîinea s-a schimbat comportamentul față de educarea și întreținerea copiilor, s-au schimbat temeiurile și situația de fapt, organul de tutelă și curatelă a argumentat și

concluzionat necesitatea transmiterii copiilor minori cu traiul și educația tatălui, ceea ce a determinat inițierea unei noi acțiuni civile.

Astfel, prin înaintarea prezentei acțiuni și emiterea de către instanța de fond a hotărârii la 5 decembrie 2018, nu s-a încălcat principiul puterii lucrului judecat, iar instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 254 alin. (3) CPC.

La fel, a indicat că instanța de apel nu a ținut cont nici de prevederile art. 74, 75 Codul familiei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialele cauzei rezultă că Ghenadie Panfil, înaintând acțiunea în judecată împotriva Svetlanei Mîinea, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Strășeni, a solicitat stabilirea domiciliului copiilor minori, XXXXX născut la XXXXX, XXXXX născut la XXXXX și XXXXX născut la XXXXX cu el, în XXXXX, încasarea de la Svetlana Mîinea în beneficiul său pensie pentru întreținerea copiilor minori în sumă fixă de câte 1000 lei lunar, începând cu data depunerii cererii și până la atingerea majoratului de către copii.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță, prin hotărârea din 5 decembrie 2018, a admis parțial acțiunea, modificând domiciliul copiilor minori XXXXX născut la XXXXX, XXXXX născut la XXXXX, stabilit prin hotărârea din 25 iunie 2016 a Judecătoriei Strășeni, cu stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX născut la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX, cu tatăl acestora Ghenadie Panfil.

A fost menținut domiciliul copilului minor XXXXX născut la XXXXX, stabilit prin hotărârea din 25 iunie 2016 a Judecătorei Strășeni, cu mama acestuia Svetlana Mîinea.

A fost modificat cuantumul pensiei încasate de la Ghenadie Panfil în beneficiul Svetlanei Panfil (în prezent Mîinea) pentru întreținerea copiilor minori XXXXX născut la XXXXX, XXXXX născut la XXXXX și XXXXX născut la XXXXX, prin hotărârea din 25 iunie 2016 a Judecătorei Strășeni prin micșorarea de la $\frac{1}{2}$ cotă-parte din salariu și alte venituri, lunar, până la $\frac{1}{4}$ cotă-parte din salariu și alte venituri, lunar, pentru copilul minor XXXXX născut la XXXXX, începând cu 1 septembrie 2017 și până la atingerea vârstei majoratului.

A fost încasată de la Svetlana Mîinea în beneficiul lui Ghenadie Panfil pensia de întreținere pentru copiii minori XXXXX născut la XXXXX și XXXXX născut la XXXXX, în mărime de $\frac{1}{3}$ cotă-parte din salariu și alte venituri, lunar, începând cu 1 septembrie 2017 și până la atingerea majoratului de către copii.

Judecând apelul declarat de către Svetlana Mîinea, instanța de apel l-a admis și, casând hotărârea din 5 decembrie 2018 a Judecătorei Strășeni sediul central, a emis o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care a încetat procesul în cauză în temeiul art. 265 lit. b) CPC.

Instanța de recurs, verificând temeinicia deciziei contestate cu recurs, constată că, contrar prevederilor art. 239 și 241 alin. (5) CPC, concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator anexat la dosar, precum și normelor de drept relevante speței.

Astfel, la caz, este de principiu că, potrivit prevederilor art. 265 lit. b) CPC, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și *pe aceleași temeiuri* s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă sau o încheiere de încetare a procesului în legătură cu renunțarea reclamantului la acțiune sau cu confirmarea tranzacției dintre părți.

Prin prisma acestor prevederi legale, instanța de recurs constată că, prin decizia din 14 mai 2019, instanța de apel a dispus încetarea procesului, fără a constata toate circumstanțele cauzei, importante pentru rezolvarea corectă a prezentului litigiu.

Or, în prezentul litigiu, temeiul juridic al cererii de chemare în judecată depusă de către Ghenadie Panfil, a constituit motivul schimbării radicale a comportamentului Svetlanei Mîinea față de educația și întreținerea copiilor minori XXXXX și XXXXX, faptul că aceștea frecventează școala din XXXXX, unde se află domiciliul tatălui, ca urmare, fiind și la educația ultimului, că mama copiilor nu dispune de condiții de întreținere a copiilor, nu are un loc permanent de trai, iar Organul de tutelă și curatelă prin concluziile sale din raporturile de evaluare psihologică a copiilor din 4 ianuarie 2017 și 12 februarie 2018, și avizul privind stabilirea domiciliului copiilor minori din 28 noiembrie 2018, a argumentat și

concluzionat necesitatea transmiterii copiilor minori cu traiul și educația tatălui(f. d. 16, 113-115, 153-155).

Drept urmare, distinct de cele menționate mai sus, instanța de apel avea obligația de a stabili dacă aceste motive de înaintare a cererii de chemare în judecată la data de 1 septembrie 2017, se referă la perioada de până la adoptarea hotărârii din 25 iunie 2016 a Judecătorei Strășeni, prin care a fost admisă integral cererea de chemare în judecată a Svetlanei Panfil (Mîinea) împotriva lui Ghenadie Panfil cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX născut la XXXXX XXXXX născut la XXXXX și XXXXX născut la XXXXX cu mama și respinsă cererea reconvențională a lui Ghenadie Panfil împotriva Svetlanei Panfil (Mîinea) cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori cu tata, sau perioadă după emiterea de către instanțele de judecată a hotărârii menționate.

Instanța de apel, însă, fără a intra în esență și fără a supune aprecierii cuvenite pretențiile formulate în prezentul litigiu în raport cu prevederile legale sub imperiul căror urmează a fi judecată prezenta cauză, s-a limitat într-un mod superficial doar la faptul că în speță pretenția cu privire la stabilirea copiilor minori a fost deja examinată printr-o hotărâre judecătorească devenită irevocabilă.

În acest context, instanța va menționa că cerințele din acțiune nu trebuie reduse numai la fundamentul raportului juridic dedus judecății, ci și la temeiurile de drept ale cererii, neputând exista putere de lucru judecat în cazul în care prin hotărârea emisă anterior a fost soluționat același litigiu, însă pe un alt temei juridic.

Temeiul juridic al dreptului valorificat prin cerere, nu poate fi confundat nici cu cauza acțiunii, dar nici cu dreptul subiectiv și nici cu mijloacele de dovadă ale temeiului juridic.

Așadar, în raport de aceste considerente, concluzia instanței de apel este greșită, în condițiile în care temeiul juridic al prezentei cereri de chemare în judecată și cererii reconvenționale examinate prin hotărârea din 25 iunie 2016 a Judecătorei Strășeni, este diferit.

Din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel prematur a încetat procesul în prezenta cauză depusă de Ghenadie Panfil, fără a fi examinate toate circumstanțele și temeiurile importante pentru soluționarea justă a cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

Or, eroarea judiciară a instanței de apel nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Ghenadie Panfil, reprezentat de avocatul Mihail Gavriliță.

Se casează integral decizia din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ghenadie Panfil împotriva Svetlanei Mîinea cu privire la stabilirea domiciliului copiilor și încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru judecarea apelului în fond, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Victor Burduh

Ala Cobăneanu